

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9Csp/217/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120213441
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8120213441.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., IČO: 31320155, so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava-Ružinov, právne zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, IČO: 37927795, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto proti žalovanému: N. A., U.: XX.XX.XXXX, R. H. XXXX/X, XXX XX D.O. Žaloba o zaplatenie 616,37 EUR s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Návrhu žalobcu na jeho zmenu **n e v y h o v u j e**.

II. Žalobu **z a m i e t a**.

III. Žalobca **n e m á** nárok na náhradu trov konania a žalovanému nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou došlou súdu dňa 27.11.2020 sa žalobca domáhal na žalovanom zaplatenia sumy vo výške 616,37 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5,00% ročne z tejto sumy od 21.10.2020 na tom skutkovom základe, že dňa 28.05.2014 mal uzatvoriť Zmluvu s názvom Žiadosť o aktiváciu Bankomatky Quatro, na základe ktorej bola žalovanému poskytnutá kreditná karta s nasledujúcimi parametrami:

- schválený úverový rámec 300 €,
- štandardná mesačná splátka 10 €,
- úrok 22,80 % ročne.

1.1. Keďže žalovaný si neplnil svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy a jeho platobnú disciplínu sa nepodarilo obnoviť, pred odstúpením na vymáhanie žalobca vystavil ku dňu 09.10.2020 výpis z bankovej knihy s konečným stavom ku dňu 30.09.2020 obsahujúci súhrn debetných položiek v celkovej výške 616,37 €.

2. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

3. Súd rozhodol verejným vyhlásením rozsudku podľa § 297 písm.b) C.s.p., pričom zo spisu zistil nasledujúce:

3.1. Dňa 28.05.2014 bola medzi VÚB a.s. ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom uzatvorená zmluva s názvom „Žiadosť o aktiváciu bankomatky Quatro“. Z tejto zmluvy vyplýva, že žalovanému bol schválený úverový rámec vo výške 300 €, štandardná mesačná splátka vo výške 10 € a úroková sadzba 22,80 % ročne. Indikatívna ročná percentuálna miera nákladov mala výšku 28,13 %.

4. Podľa § 37 ods.1 OZ - Právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

4.1. Súd poukazuje na odôvodnenia nasledujúcich rozhodnutí, s ktorými sa stotožňuje a preberá ich za svoje v prejednávanej veci.

Finančný arbirer ČR, registračné číslo 76/SU/2012 - „Pokud jde o posouzení formálních náležitostí Smlouvy o úvěru, finanční arbitř při zkoumání Smlouvy o úvěru shledal, že Instituce tuto smlouvu koncipovala, vyjma označení jednotlivých částí Smlouvy o úvěru a identifikačních údajů smluvních stran, do dvou sloupců za využití typu bezpatkového písma z rodiny Arial, ve velikosti odpovídající zhruba 5,5 typografického bodu. Finanční arbitř provedením jednoduchého měření zjistil, že velká písmena abecedy dosahují velikosti menší než 2 mm a malá písmena abecedy, jimiž je psána většina textu, pak mnohdy až o polovinu méně. Z předložených dokumentů finanční arbitř dále zjistil, že tato miniaturní písmena o velikosti pohybující se kolem 1 milimetru jsou vytištěna na barevném podkladě. Samotný text Smlouvy o úvěru čtenáři splývá, neboť v textu nejsou užity prakticky žádné zvýrazňující prvky jako je například kurzíva, tučná písmena nebo kapitálky (vyjma označení oddílů a článků Všeobecných obchodních podmínek). Všeobecné obchodní podmínky navíc postrádají výraznější vizuálně dělicí prvky, což nápadně ztěžuje orientaci a pochopení textu.

Finanční arbitř při zkoumání Smlouvy o úvěru, která při zvolené velikosti a typu písma představuje bez Úvěrových produktů poskytovatele šest hustě zaplněných stran textu na jiném než bílém podkladě, shledal, že Smlouva o úvěru je prakticky nečitelná pouhým okem, text není možné přečíst najednou a udržet při tom koncentraci tak, aby čtenář pochopil její obsah a veškeré důsledky ze Smlouvy o úvěru pro něj plynoucí.

Finanční arbitř konverzí textu obdobného rozsahu do běžně užívaného formátu, s přihlédnutím k doporučenému formátu pro formální písemnosti (srov. například normu ČSN 01 6910 11 Úprava písemností zpracovaných textovými editory z roku 2007, která stanoví, že obchodní písemnosti se mají psát písmem o velikosti alespoň 10 typografických bodů), zjistil, že text Smlouvy o úvěru by v takovém formátu (za využití písma Times New Roman, velikost písma 12 typografických bodů, text bez sloupců) vydal na zhruba čtyřnásobný počet stran, tj. na 24 stran.

Navíc v podmínkách, kdy čtenář například nemá možnost Smlouvu o úvěru studovat za přímého denního světla, nelze Smlouvu o úvěru bez využití pomůcek, jako jsou brýle, lupa či zdroj umělého osvětlení, a bez dostatečné časové rezervy přečíst vůbec. Finanční arbitř pro úplnost doplňuje, že jemu čtení písemností obecně nezpůsobuje žádné potíže, na čtení písemností nepotřebuje brýle a pro zkoumání Smlouvy o úvěru si vytvořil ideální podmínky (prostorové i časové), přesto mu čtení Smlouvy o úvěru působilo velké obtíže a přesvědčil se rovněž o tom, že při zhoršení světelných podmínek je Smlouva o úvěru skutečně prakticky nečitelná.

Shora uvedené posouzení není, jak je rozvedeno dále, neodůvodněným či snad účelovým, neboť i obecné soudy se jím zabývají, v neposlední řadě i Nejvyšší soud České republiky, který například ve svém rozhodnutí ze dne 29. 6. 2010, sp. zn. 23 Cdo 1201/2009, konstatoval, že [p]ro standardní adhezni smlouvy je typický dlouhý nepřehledný text psaný miniaturním, jen obtížně čitelným písmem, popřípadě dokonce jen odkaz na takto pojaté obchodní podmínky.

Nemožnost určitý text přečíst bez vynaložení zvláštního úsilí a bez využití zvláštních pomůcek, by byla sama o sobě dostačujícím důvodem pro konstatování neplatnosti Smlouvy o úvěru pro její nesrozumitelnost, jelikož platí, že právní úkon je nesrozumitelný, jestliže jednájící po jazykové stránce nedosáhl v důsledku vadného slovního či jiného zprostředkování (rozuměj ve zkoumaném případě vizuálního zpracování) jasného vyjádření vůle (srov. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2010, sp. zn. 23 Cdo 2942/2009). Ke shodnému závěru došel například Vrchní soud v Praze ve svém rozsudku ze dne 7. 9. 2011, sp. zn. 103 VSPH 84/2011.“

NS SR sp. zn. 1 Cdo/320/2013 - „Dovolací súd tiež zdôrazňuje, že neprijateľnou podmienkou môže byť nielen samotný obsah konkrétneho zmluvného dojednanja spotrebiteľského záväzku, ale aj spôsob jeho formálneho vyjadrenia, zahrňujúci nekalé praktiky dodávateľa v procese uzatvárania spotrebiteľskej zmluvy. Jednoznačne možno súhlasiť s odvolacím súdom, že text uvedený v úverovej zmluve a v úverových zmluvných podmienkach, je voľným okom nečitateľný. Veľkosť písma je tak minimálna, že je reálne nanaplniteľné, aby sa priemerný spotrebiteľ dokázal čo i len oboznámiť s dotknutým textom, nie to ešte mu porozumieť a vyhodnotiť jeho dôsledky dopadajúce na neho ako spotrebiteľa. Žalovanému nič nebránilo zmluvu pripraviť tak, aby spotrebiteľ získal reálnu možnosť oboznámiť sa s celým obsahom povinností vznikajúcich mu uzavretím zmluvy. Takú zásadnú a dôležitú informáciu, akou je odkaz na úverové zmluvné podmienky, mali byť minimálne uvedené zvýrazneným písmom, aby spotrebiteľa upozorňovali na nevyhnutnosť preštudovania zmluvy v celom rozsahu jej rozsahu.“

KS v Prešove sp. zn. 19Co/61/2017 - Tieto uvedené nedostatky nemožno obhájiť ani tým, že v bode 8 žiadosti je uvedené, „že zmluvné dojednania na jej zadnej strane, sú jej neoddeliteľnou súčasťou“. Z uvedeného nevyplýva, o ktoré konkrétne zmluvné dojednania by malo ísť (nie je to bližšie

uvedené). Pritom „Zmluvné dojednania“ vytlačené na druhej strane (rube) vyššie uvedenej žiadosti, ktoré sú absolútne nečitateľné, sú písané veľmi drobným písmom, veľkosť písma nedosahuje ani 1 milimeter, preto takéto zmluvne dojednania nemožno považovať za platné a za vzájomne účastníkmi riadne dohodnuté, pretože dlžníkovi (spotrebiteľovi) ich obsah nemohol byť ani známy z uvedených dôvodov. Spôsob resp. formu v akej boli spotrebiteľovi veriteľom tieto zmluvné dojednania ponúknuté (prezentované) treba považovať za nekalú obchodnú praktiku a na takéto zmluvné dojednania súd nemôže vôbec prihliadať.

4.2. Zmluva je zväčša písaná písmom o veľkosti 1 mm.

4.3. Ukážka: Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania postupom podľa § 297 písm.b) CSP - Súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

4.4. Súd je presvedčený, že ak by žalovaný dostal zo súdu rozsudok písaný vo formáte ako je ukážka, tento by bez ďalšieho taktiež považoval za nezrozumiteľný. Okrem výšky úverového rámca, výšky úroku a RPMN a výšky splátky sú zmluvné dokumenty nečitateľné. Podľa § 41 OZ - Ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu. V prejednávaní tak súd má za to, že zmluva v čitateľnej vyššie uvedenej časti bez platnosti ostatných častí zmluvy a obchodných podmienok (ktoré súdu ani predložené neboli, hoci majú byť súčasťou zmluvy spolu s cenníkom a potvrdzujúcim listom) obstať nemôže (súd z úradnej činnosti vie, že práva a povinnosti zmluvných strán sú upravené výlučne v obchodných podmienkach) a preto je neplatná ako celok. Na prípadnú námietku, že v čase jej uzatvárania veľkosť písma v spotrebiteľskej zmluve upravená nebola, súd odpovedá že požiadavka zrozumiteľnosti právneho úkonu vyplýva priamo z OZ. Len na okraj súd poukazuje napríklad na Slovenskú technickú normu - STN 01 6910 z 04/2011 s názvom „Pravidlá písania a úpravy písomností“, podľa bodu 15.3 ktorej - V úradných a obchodných listoch sa používa písmo väčšie ako 10 bodov. Odporúča sa stojaté písmo veľkosti 12 bodov. Pri vyhotovovaní písomností sa odporúča používať Times New Roman alebo Arial. Tento rozsudok je písaný písmom Times New Roman o veľkosti 12 bodov pričom ukážka má veľkosť písma Times New Roman 5,5.

5. Vzhľad medzi stranami sporu tak treba posudzovať podľa ustanovení o bezdôvodnom obohatení.

Podľa § 451 ods.1 OZ - Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods.2 OZ - Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

5.1. Žalobcovi tak patrí iba suma žalovanému skutočne vyplatená. Táto suma predstavuje 880 € a keďže žalovaný vrátil sumu 913,03 €, nie je žalobcovi nič dlžný a preto súd žalobu zamietol.

6. Podľa § 80 C.s.p.

(1) Ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže žalobca navrhnúť, aby do konania na jeho miesto alebo na miesto žalovaného vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli.

(2) Súd vyhovie návrhu podľa odseku 1, ak sa preukáže, že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práva alebo povinnosti, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto žalobcu. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované.

(3) Ten, kto vstupuje do konania, prijíma stav konania ku dňu jeho vstupu.

6.1. Podľa NS SR sp. zn. 7Cdo207/2017 - Podmienkou vyhovie návrhu na zmenu strany sporu podľa § 80 ods. 1 a 2 C. s. p. je preukázanie prevodu alebo prechodu práva (nielen, že k nemu malo dôjsť, ale že k nemu skutočne došlo). Práve takáto zmena právnej úpravy spôsobuje, že súd sa má k otázke nadobudnutia práva alebo povinnosti, o ktoré v konaní ide, subjektom ešte len majúcim do konania vstúpiť, vyjadriť už v rozhodnutí o zmene a konečnému rozhodnutiu tak nový civilný sporový kódex zveruje prakticky len posúdenie otázky existencie žalovaného práva, resp. povinnosti u pôvodného žalobcu, resp. žalovaného (pokiaľ sa návrhu na zmenu nevyhovie), resp. podržania si žalobcom či žalovaným práva, resp. povinnosti aj k času rozhodovania vo veci samej (pokiaľ sa naopak návrhu na zmenu vyhovie). Takto modifikovaná úprava de facto sleduje predchádzanie zamietaniu žalôb pre nedostatočne premyslené úkony vo sfére procesného práva (tým, že oproti skoršiemu stavu prakticky nedovoľuje opustiť miesto strany sporu tomu, kto sa len domnieva, že právo či povinnosť tvoriace predmet sporu platne previedol alebo toto platne prešlo na inú osobu).

6.2. Vychádzajúc z právneho názoru uvedeného vo veci samej a teda, že žalovaný nemá záväzok voči žalobcovi a ten nemá voči nemu pohľadávku, nemohla byť neexistujúca pohľadávka predmetom postúpenia a preto súd návrh na zmenu žalobcu zamietol.

7. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods. C.s.p. - Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

7.1. Žalobca v konaní neúspešný nárok na náhradu trov konania nemá a úspešnému žalobcovi súd nárok na náhradu nepriznal, pretože mu žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.